

LUKIJALLE | TILL LÄSAREN

Suomen Muinaismuistoyhdistys alkoi jo vuonna 1894 julkaista kahta tiedotuslehteä nimillä *Finska Fornminnesföreningens Månadsblad* ja *Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kuukausilehti*. Suomen- ja ruotsinkielisten julkaisujen sisältö oli aluksi sama. Julkaisut yhdistettiin 1903, ja vuosien 1904–1911 niteet ilmestyivät kaksikielisenä vuosikirjana nimillä *Suomen Museo – Finskt Museum*, niin että osa sisällöstä oli suomeksi, osa ruotsiksi. Tämän jälkeen ne ovat ilmestyneet pääsääntöisesti itsenäisinä sarjoina jo yli sadan vuoden ajan. Suomen Museon pääkieli on ollut suomi, Finskt Museumin ruotsi. Kummasakin on silloin tällöin julkaistu artikkeleita myös muilla kielillä.

Yhdistyksen johtokunta päätti vuonna 2019, että Suomen Museo ja Finskt Museum ilmestyvät jälleen yksissä kansissa. Syyt tähän ovat paljolti taloudelliset. Kohdistamalla resurssit yhteisniteeseen voidaan parhaiten turvata mahdollisuus julkaista kotimaisilla kielillä myös tulevaisuudessa. Tästä huolehditaan siten, että sekä toimituskunnassa että -neuvostossa on kaksikielisiä jäseniä. Julkaisun sisältöjä ei jaotella kielen mukaan, vaan tavoitteena on, että kielet kulkevat luontevasti rinnakkain. Suomi ja ruotsi säilyvät sarjojen pääkielinä. Tiivistelmät julkaistaan englannin lisäksi ruotsiksi tai suomeksi artikkelin julkaisukielen mukaan. Toivomme, että kotimaisilla kielillä julkaiseminen palkitsee tutkijaa, vaikka se ei aina olisikaan hänen taustaorganisaatiolleen optimaalista.

Suomen Museo – Finskt Museum 2020 on samalla 150-vuotista taivaltaan juhlivan yhdistyksen juhlaulkaisu. Juhlavuoden teema on *Monimuotoinen muinaisuus – yhteinen tulevaisuus*. Vuosikirja on perinteisesti ollut monitieteinen, ja tässäkin niteessä valaistaan kulttuuriperinnön käsitettä laajasti ja monipuolisesti arkeologian, folkloristiikan, kansatieteen ja taidehistorian näkökulmista. Juhlaulkaisuun tarjottiin artikkeliehdotuksia ilahduttavan runsaasti. Toivomme että tutkimuskohteiltaan ja -aineistoiltaan keskenään erilaiset sekä metodeiltaan monipuoliset artikkelit rikastavat käsitystämme kulttuuriperinnöstä ja lisäävät ymmärrystämme sen moniulotteisuudesta.

Yhteisnide on molempien vuosikirjasarjojen 127. vuosikerta. Tämä tarkoittaa sitä, että Finskt Museumin 126. vuosikerta, Finskt Museum 2019 jää

toistaiseksi väliin. Se pyritään julkaisemaan esimerkiksi teemaniteenä myöhemmin.

Kummassakin sarjassa on jo ollut käytössä kotimainen vertaisarviointitunnus, ja molemmat ovat olleet Julkaisufoorumi-luokassa 1. Nämä käytännöt säilyvät ennallaan myös yhteisniteessä. Molempien sarjojen ISSN-numerot säilyvät. Julkaisusarjojen yhteen kietoutuneen historian jatkumona saattaa toki olla, että ne tulevaisuudessa jälleen eriytetään. Tällä tavoin huolehditaan siitä, ettei kummankaan sarjan olemassaolo kirjastoluetteloinnin maailmassa katkea.

Yhdistys saa julkaisutoimintaansa valtionavustusta, tämän juhlaniteen rahoitukseen osallistuvat lisäksi myös yhdistyksen 150-vuotisjuhlaonnittelijat (tabula gratulatoria). Kiitokset onnittelijoille, samoin kuin kirjoittajille, joita ilman ei tämäkään julkaisu olisi syntynyt. Oman panoksensa julkaisuprosessiin antoivat vasta perustettu toimitusneuvosto sekä toimituskunta, jonka tiivis yhteistyö, samoin kuin yhdistyksen toimihenkilöiden sekä monen muun asiantuntijan apu ja tuki varmistivat, että runsaista aineksista saatiin tiivistettyä nyt käsillä oleva julkaisu.

Toivomme, että uusi Suomen Museo – Finskt Museum kunnioittaa perinteitä ja kantaa niitä samalla myös tulevaisuuteen.

Finska Fornminnesföreningen började redan år 1894 publicera två informationsblad under namnen *Finska Fornminnesföreningens Månadsblad* och *Suomen Muinaismuistoyhdistyksen kuukausilehti*. Innehållet i de finska och svenska publikationerna var till en början enhetligt. Publikationerna slogs ihop år 1903 och mellan åren 1904 och 1911 utkom de som en tvåspråkig årsbok med namnet *Suomen Museo – Finskt Museum*, så att en del av innehållet var på finska och en del på svenska. Efter detta har de huvudsakligen utkommit som självständiga serier i över hundra års tid. Suomen Museo har haft finska som huvudsakligt språk, Finskt Museum svenska. I båda serierna har det även sporadiskt publicerats artiklar på andra språk.

År 2019 tog föreningens styrelse beslutet att Suomen Museo och Finskt Museum i fortsättningen ånyo skulle utkomma inom samma pärmar. Orsakerna till detta är långt ekonomiska. Genom att rikta resurserna på en gemensam publikation kan man bäst säkra möjligheten att även i framtiden kunna publicera på de båda inhemska språken. Detta garanteras av att det både i redaktionen och i redaktionsrådet ingår tvåspråkiga medlemmar. Publikationens innehåll uppdelas inte enligt språk, utan målet är att språken naturligt

löper sida vid sida. Finska och svenska består som seriernas huvudspråk. Abstrakten publiceras förutom på engelska också på svenska eller finska, beroende på artikelns språk. Vi hoppas på att forskarna uppskattar möjligheten att publicera på de inhemska språken, även om det inte alltid är det optimala ur bakgrundsorganisationens synvinkel.

Suomen Museo – Finskt Museum 2020 är samtidigt en jubileumspublikation för föreningen som firar sin 150-åriga historia. Jubileumsårets tema är Ett mångsidigt förflutet – en gemensam framtid. Årsboken har traditionellt varit mångvetenskaplig och även i denna volym belyses begreppet kulturarv brett och mångsidigt ur arkeologins, folkloristikens, etnografins och konsthistoriens perspektiv. Det erbjöds en glädjande mängd artikelförslag till jubileumspublikationen. Vi hoppas att artiklarna med sina olika forskningsobjekt och -material samt olika metoder skall berika vår uppfattning om kulturarv och utöka vår förståelse för dess flera dimensioner.

Den gemensamma volymen är den 127:e årgången för båda serierna. Detta betyder att Finskt Museums 126:e årsbok, Finskt Museum 2019 för tillfället uteblir. Strävan är att senare publicera den saknade volymen till exempel som ett temanummer.

Båda serierna har redan haft ett inhemskt märke för kollegial granskning och båda har legat på nivå 1 inom Publikationsforumets klassificering. Dessa praxis kommer att fortsätta som förut även i den gemensamma volymen. Även de båda seriernas ISSN-nummer bevaras. På detta vis säkras att ingendera av seriernas existens avbryts i biblioteksregistreringens värld. I framtiden kan det förstås hända att publikationsseriernas sammanslingrade historia på nytt åtskiljs.

Föreningen får statligt understöd för sin publikationsverksamhet och i denna jubileumsvolym finansiering deltar också föreningens 150-årsgratulanter (tabula gratulatoria). Ett stort tack till gratulanterna, liksom också till skribenterna, utan vilka denna publikation inte skulle ha kommit till. Sin egen insats i publikationsprocessen gav det nyligen grundade redaktionsrådet samt redaktionen och dess nära samarbete. Föreningens funktionärer samt flera sakkunnigas hjälp och stöd har säkrat att ett digert material sammanfattats i publikationen som nu finns till hands.

Vi hoppas att den nya årsboken Suomen Museo – Finskt Museum respekterar gamla traditioner och samtidigt för dessa vidare in i framtiden.

Toimituskunnan puolesta | På redaktionens vägnar

Outi Järvinen

päätoimittaja | huvudredaktör